WEEKENDJE NOORWEGEN?

TEKST & FOTOGRAFIE HANS BOCK

Binnen vier uur na vertrek vanaf Schiphol een stijgende bruine forel van vijfenveertig centimeter aanwerpen en landen? En dat alles in een afgelegen gebied in Noorwegen, waar bevers en elanden dagelijks te zien zijn? Het is volgens Pieter Ghering van het Noorse Scaned Travel heel goed mogelijk. KLM vliegt twee keer per dag direct op Kristiansand: vliegtijd slechts 1,5 uur. Bij vertrek op vrijdagmorgen vanaf Schiphol kun je dezelfde middag, na een uitgebreide Noorse lunch, vanaf twee uur al in de rivier staan. Door de terugvlucht vanuit Kristiansand zeer vroeg in de ochtend te nemen, ben je op maandagmorgen nog voor acht uur terug op Schiphol. Op die manier kan er binnen drie dagen tweeënhalve dag gevist worden. Vergeleken met bijvoorbeeld een paar dagen op zeeforel vissen in Denemarken is hier sprake van een veel gunstiger verhouding tussen reistijd en vistijd. En voor de prijs van het vliegticket hoef je het ook niet meer te laten. Die is ongeveer gelijk aan de benzinekosten van een retourtje naar de Oostzee.

De vlucht naar Kristiansand met KLM is comfortabel, meestal precies op schema en vooral het laatste stuk voor de Noorse kust, met uitzicht over de honderden eilandjes, is indrukwekkend.

Op de kleine luchthaven wacht Pieter zijn gasten op en worden alle formaliteiten snel en vooral gemoedelijk afgehandeld. Binnen een half uur na de landing zit je in zijn auto, op weg naar het dorpje Evje, in Nedre Setesdal. Rijdend naar het noorden neemt per kilometer de bevolkingsdichtheid af. Uiteindelijk gaan de laatste dertien kilometer over een doodlopende, onverharde weg door de bossen die uitkomt bij een houten huis, dat zich op het zeshonderd hectare grote privégebied van Scaned Travel bevindt. De rit duurt ongeveer een uur.

Omdat binnen Nedre Setesdal het landschap varieert van laagland tot hooggebergte, beschikt het over zeer veel verschillende typen vliegvisswater. Van kleine beekjes en pocketwater tot grote snelstromende rivieren en eindeloze merensystemen.

DE OTRA

De Otra is een brede rivier met op veel plaatsen stroomversnellingen en watervallen. De rivier baant zich een weg door ruig, bosrijk terrein. De Otra is naast één andere Noorse rivier de enige rivier in Europa waar nog de wilde bleke voorkomt. De bleke is een dwergzalmsoort die maximaal vijfentwintig centimeter lang wordt. Tijdens de wandeltocht door het bos wordt duidelijk dat het hier niet over gebaande paden gaat. Het gebied is zeer dun bevolkt en zo rijk bedeeld met viswater, dat veel plaatsen nooit of nauwelijks bevist worden. Om niet steeds met je top achter de takken vast te zitten, is het handig om pas aan het water op te tuigen. Een beproefde manier van vissen is hier om met een dropper van twee verzwaarde nimfen aan een leader van ongeveer vier meter stroomopwaarts te vissen. Een toefje geïmpregneerde wol kan als beetverklikker gebruikt worden. Op die manier kan men behoorlijke aantallen kleine, maar bijzonder fraai gekleurde beekforellen vangen. Om te proberen iets groters te haken, kun je de drijvende lijn vervangen door een zinklijn met een korte leader en een streamertje. Door schuin stroomafwaarts in te werpen en de lijn door de stroming naar de kant te laten drukken kan in bijna elke pool onder een stroomversnelling een aantal forellen gefopt worden. Volgens Pieter worden in de Otra geregeld vissen gevangen van één tot twee kilo en jaarlijks worden ook vissen van drie tot vier kilo gemeld. De rivier ziet daar ook

Foto links: *De Logna, glashelder en fraai pocketwater waar het avontuur voor het oprapen ligt.*
Foto inzet: *Veel, heel veel brooktrout, zoals deze uit de Logna.*

naar uit. Uiteraard moet je de omstandigheden treffen om zulke vissen te kunnen landen. Halverwege de middag met een strakblauwe lucht en een zonnetje op het water, liggen deze vissen passief in de diepe pools of in de uitgesleten groeven van de grote keien in de rivier. Wel heb je altijd een goede kans om een paar blekes te vangen. En met wat geluk kun je in de boomtoppen op de eilandjes in de rivier nesten van koppels visarenden ontdekken. Het af en aan vliegen van deze vogels vormt een indrukwekkend schouwspel.

DE LOGNA

De Logna komt bij het plaatsje Åseral uit de bergen en is een prachtig pocketwater: grote zwerfkeien, watervalletjes en kleine pooltjes gesitueerd in een bosrijke omgeving. De Logna heeft glashelder water en beschikt over een goed bestand aan prachtig getekende bruine forel en brook trout tot dertig centimeter. Het vissen is voor wat de vliegkeuze betreft niet moeilijk: elke goudkopnimf wordt van harte, soms door meerdere forellen tegelijk, aangevallen. Wel is het belangrijk om niet gezien te worden. Vaak betekent dat kruipen en sluipen naar de volgende pool stroomopwaarts. Door het heldere water is de verleiding groot om in de pool te kijken om te zien hoe de vis de nimf pakt. Heel vaak leidt dat echter tot weigeringen, waarna in zo'n pool meestal niets meer gevangen kan worden. Een paar uur vissen in de Logna betekent dus veel klimmen en klauteren en is behoorlijk vermoeiend. Door het reizen, de fysieke inspanning langs de rivier en vooral ook het verwerken van de vele indrukken ontstaat een moe maar voldaan gevoel. In zijn blokhut verrast Pieter zijn gasten daarom graag met biefstuk van een zelfgeschoten eland, gecombineerd met een glas rode port. Een prettige manier om weer op krachten te komen.
In Nedre Setesdal worden dagelijks eland- en beversafari's georganiseerd. In bussen worden groepen geïnteresseerden rondgereden langs de plaatsen waar de dieren zich vaak vertonen. Wanneer op een avond geen eland of bever gezien wordt, hetgeen zelden voor komt, hoeft men niets te betalen. Ook de vliegvissers op het privégebied van Scaned Travel zien volgens Pieter geregeld elanden en bevers. Ten aanzien van het forelvissen geeft men zelfs vangstgarantie.

KOSVATN

Op dit meer heb je enigszins te kampen met een luxe probleem. Toen men de verzuring van de meren is gaan bestrijden, onder andere door automatische bekalkingsinstallaties in de waterlopen te plaatsen, heeft men gelijktijdig forel uitgezet. Door de geweldige kwaliteitsverbetering van het water en het ruime voedselaanbod voor de forellen is een ware explosie van het visbestand opgetreden. Het nadeel is alleen dat hierdoor de vis niet echt groot kan worden. Daarom proberen de Noren nu door het plaatsen van fuiken en netten het forelbestand terug te dringen. Het wegvangen van grote hoeveelheden kleine forel heeft er inmiddels op het vier kilometer lange merengebied Ystevatn al toe geleid dat daar een goed bestand aan grotere forellen voorkomt.
Met behulp van prammen, zelfgemaakte rechthoekige houten boten, wordt dit meer met de bijbehorende zijstroompjes bevist. Soms is het op dit grote meer niet eenvoudig om de vis meteen te vinden en zou men zich af kunnen gaan vragen of men het afvangen misschien iets te ver doorgevoerd heeft. Vaak houdt de vis zich op Kosvatn echter dieper, en met name tegen de taluds, op. Een zinklijn en een streamertje, gecombineerd met Pieters kennis van het water, zijn vaak de sleutel tot succes. Van de gevangen Kosvatn-forellen is een behoorlijk deel boven de dertig centimeter. Pieter combineert graag het nuttige met het aangename door een aantal forellen mee te nemen om te roken en op te eten. De ruige, ongerepte natuur, het glasheldere water en het feit dat je de gehele dag geen enkele andere visser ziet of hoort, maken het vissen hier tot een echte natuurbelevenis.

YSTEVATN

Dit gebied, met vier kilometer aaneengeschakelde meren en meertjes, vraagt om een zeer actieve benadering. Door veel te lopen en ook de rivierachtige stukjes tussen de meertjes op te zoeken kun je hier de grotere forellen proberen te strikken. Ook vind je zo eerder plaatsen waar de vis in de oppervlakte actief is. Vaak zijn het hoeken en kanten die uit de wind liggen. Het benaderen van de vis is soms lastig, omdat er zeer moerasachtige kanten zijn, waar je met gemak vijftig centimeter in wegzakt, maar veel lastiger weer uitkomt. Aan een droge vlieg kun je hier echter zonder moeite meerdere sterke, hard vechtende en bijzonder fraai getekende forellen van ongeveer dertig centimeter vangen. Toch is Ystevatn de plek om daar niet al te veel tijd aan te besteden, maar op zoek te gaan naar de grotere exemplaren. Op dagen dat er helemaal geen wind over het water staat, zijn langere worpen en een zoveel mogelijk verdekte opstelling noodzakelijk. Want hoewel de vis hier geen hengeldruk kent en niet leaderschuw is, wordt de vlieg regelmatig geweigerd als de vis je kan zien. Een goed werkende vlieg in Ystevatn is de sedge. Wordt de sedge droog geweigerd, strip dan de vlieg door of onder het wateroppervlak terug. Menige 45-plusser is op deze manier gestrikt.
Een weekeindje vliegvissen in dit gebied voelt alsof je een week weggeweest bent en slokt je helemaal op. Menigeen zal verbaasd zijn dat in zuidelijk Noorwegen de natuur nog zo ongerept is. Omdat binnen een uurtje rijden vanaf de blokhut ook goede zalm- en zeeforelrivieren te bevissen zijn, zou je hier met gemak enkele weken vliegvissend kunnen doorbrengen. En dat alles binnen 1,5 uur vliegen!

Voor meer informatie zie de website:
http://www.scanedtravel.no/vissen.html

Even een moment voor de grotere forellen uit Ystevatn.